

VYSOKÁ PŘEDSTAVITELKA
UNIE PRO ZAHRANIČNÍ
VĚCI A BEZPEČNOSTNÍ
POLITIKU

V Bruselu dne 8.1.2018
JOIN(2018) 1 final

SPOLEČNÉ SDĚLENÍ EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Prvky strategie EU pro Irák

Úvod

Irácký lid, jeho vláda a ozbrojené síly s mezinárodní podporou celosvětové koalice proti Dá'íš¹ úspěšně ukončily faktickou kontrolu, jež měla tato organizace nad iráckým územím. Zemi trápí dlouhodobý konflikt již od roku 2003 a konflikty zažila i předtím, avšak dosud nejděsivější podobu vnitřního násilí přinesly od roku 2014 teroristické činy Dá'íš. Irák nyní musí využít novou příležitost k vytvoření inkluzivního a odpovědného politického systému, který slouží všem komunitám, regionům a přesvědčením, zachovává rozmanitost země a posiluje její demokratický pořádek. Je to nezbytné jednak pro obnovení důvěry mezi občany a jejich vládou, jednak tomu, aby se zabránilo návratu k rozdělujícímu sektářství a separatismu.

Tři roky boje proti Dá'íš zemi těžce poznamenaly. Přinesly mnoho ztrát na životech mezi civilisty a vojáky, obrovské lidské utrpení a trauma, miliony nadále vysídlených osob, rozbití sociálních struktur, a to zejména mezi komunitami postiženými konfliktem, či rozsáhlé ničení veřejné a soukromé infrastruktury a zanechaly zemi v obtížné finanční a hospodářské situaci. Irácká vláda a občané nyní stojí před mnoha výzvami a jejich zvládnutí je naprosto zásadní nejen pro Irák, ale i pro Blízký východ i mezinárodní společenství jako celek, tedy všechny, kdo pocítili dopady této krize a pro něž by pokračující nestabilita v Iráku měla nepříznivé důsledky.

Zejména EU má bytostný zájem na tom, aby Irák vyšel z krize silnější. Pokud by se nepodařilo vyřešit základní příčiny krize, byla by narušena jednota země, její bezpečnost, demokratický pořádek a hospodářský rozvoj. Úsilí irácké vlády o reformy a usmíření by bylo ohroženo. Takový scénář by s největší pravděpodobností vedl k nárůstu náboženských rozporů a etnického napětí. Irák by nejen zůstal i nadále útočištěm teroristů, což představuje přímou a neustálou hrozbu pro bezpečnost EU, ale upadl by také do nové krize, jejíž humanitární následky by – zejména v podobě nelegální migrace – dolehly na sousední země a EU. Je proto nezbytné, aby EU a mezinárodní společenství Irák v tomto kritickém období nadále podporovaly.

Toto sdělení vychází ze širších cílů globální strategie pro zahraniční a bezpečnostní politiku EU² a zohledňuje zkušenosti získané při provádění regionální strategie EU pro Sýrii a Irák, jakož i hrozbu, kterou představuje Dá'íš, z roku 2015³. Sdělení představuje přirozený další krok v úsilí EU o posun od územních bojů proti Dá'íš ke způsobům, jakými EU může přispět k řešení specifických problémů, kterým Irák v současné době čelí. Sdělení rovněž reaguje na závěry Rady EU pro zahraniční věci ze dne 19. června 2017⁴, jež vyzývají vysokou představitelku Unie pro zahraniční a bezpečnostní politiku a Evropskou komisi k předložení strategie pro další kroky v rámci angažovanosti EU vůči Iráku. Tato strategie pro Irák má tři hlavní cíle:

---

¹ <http://theglobalcoalition.org/en/home/>

² <https://europa.eu/globalstrategy/en/global-strategy-foreign-and-security-policy-european-union>

³ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/20150206_join_en.pdf

⁴ <http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2017/06/19/conclusions-iraq/>

- 1) definovat hlavní výzvy, kterým Irák čelí;
- 2) určit zájmy a strategické cíle EU v jejích vztazích s Irákem;
- 3) určit priority pro opatření EU, jež budou stavět na stávající podpoře EU a v první řadě se zaměří na podporu EU při řešení nejnaléhavějších problémů spojených s trvalým vysídlením, stabilizací a usmířením v souladu s prioritami irácké vlády. Úspěch při naplňování této strategie se bude v konečném důsledku odvíjet od politické vůle iráckých tvůrců politik.

1. Výzvy, kterým Irák čelí, a regionální kontext

1.1 Výzva v humanitární oblasti a v oblasti místní správy a stabilizace: Irák čelí rozsáhlým a bezprostředním humanitárním problémům. Tři roky konfliktu po celé zemi jednak vedly k hrůznému porušování základních lidských práv místního obyvatelstva včetně menšin, jež lze označit za zločiny proti lidskosti, jednak měly závažné dopady na sociální strukturu země. **Více než 3 miliony Iráčanů je nadále vnitřně vysídlených a další miliony stále naléhavě potřebují humanitární pomoc.** Patří mezi ně i zranitelné skupiny, jako jsou děti, které již několik let nechodí do školy, či ženy, jež se staly oběťmi sexuálního násilí. V důsledku konfliktu došlo k **rozsáhlému poničení civilní infrastruktury** včetně vodovodních systémů, zdravotnických zařízení a škol, což vedlo k závažnému nedostatku základních služeb. Konflikt rovněž významným způsobem ovlivnil životní prostředí – znečištění půdy a podzemních vod mělo logicky dopad na lidské zdraví a životní podmínky.

První kroky Iráku a mezinárodního společenství s cílem stabilizovat situaci v osvobozených oblastech mají významné výsledky: dva miliony vysídlených osob se již vrátili, většinou pokojným a spořádaným způsobem, zpět do svého místa původu. Nadále je však nutné vyvinout značné úsilí, aby se mohly vrátit domů i zbývající 3 miliony vysídlených občanů. Aby tento návrat proběhl bezpečným a důstojným způsobem a na dobrovolném a nediskriminačním základě, musí irácká vláda zajistit bezpečnost, provést odminování, obnovit základní služby a infrastrukturu a zajistit možnosti obživy. K budování důvěry je třeba, aby v osvobozených oblastech vláda urychleně zabezpečila fungování odpovědné a reprezentativní civilní správy. V zájmu úspěšné dlouhodobé stabilizace je rovněž velmi důležité řešit otázky související s doklady totožnosti, bydlením, právem na půdu a vlastnickými právy. Tento úkol s sebou ponese politické, bezpečnostní, finanční a logistické výzvy. V některých nedávno osvobozených oblastech již byly zaznamenány potíže při obnovování právního státu za plného dodržování lidských práv. Účinný proces stabilizace a obnovy by mělo doprovázet úsilí o dosažení politického usmíření a snahy řešit projevy nespokojenosti a slabá místa, jež usnadnily vznik Dá'íš. Tím se také omezí riziko, aby v rámci uvedeného procesu nedocházelo k dalšímu růstu napětí mezi komunitami.

1.2 Bezpečnostní výzva má dvě podoby: jednak je to ochrana irácké společnosti před pokračujícími teroristickými útoky, jednak řešení faktické fragmentace bezpečnostních struktur. Kolaps velké částí irácké armády v roce 2014 s ohledem na rychlou expanzi Dá'íš

přinutil irácké politické a náboženské činitele, aby povzbuzovali irácké občany ke vstupu do nových nebo stávajících ozbrojených skupin jakožto „lidové mobilizované síly“. Jednalo se o naléhavý a mimořádný způsob, jak podpořit irácké bezpečnostní složky při zastavování expanze Dá'íš a získávání ztracených území zpět. Irák si zachoval vysoce kvalifikovanou, avšak početně malou národní armádu, která bude vyžadovat další strukturální podporu. Irácké vládní síly, včetně pešmergů v iráckém Kurdistánu, obdržely značnou mezinárodní podporu zahrnující materiály a výcvik pro okamžitý boj proti Dá'íš. Po letech konfliktu, jenž vedl k militarizované policejní reakci, je však nutné reformovat iráckou policii. Cílem je podpořit odpovědnou civilní policii, jež vychází ze zásad právního státu, dodržuje lidská práva a buduje důvěru mezi všemi komunitami. **Naléhavou prioritou** se stala **účinná a hluboká reforma bezpečnostního sektoru** ve vojenské i civilní oblasti, aby se upevnily pravomoci a legitimita státu a aby byla zajištěna účinná kontrola území a potlačeny teroristické a kriminální hrozby. K tomu budou potřeba vhodné mechanismy pro opětovné začlenění velkého množství mobilizovaných vojáků do společnosti. Velmi důležité je rovněž upevňovat zásady právního státu a zlepšovat normy v oblasti lidských práv, a tím snižovat riziko vypuknutí násilí v budoucnu.

1.3 Politická výzva: počáteční úspěch Dá'íš odrážel do určité míry politickou roztříštěnost Iráku po předchozích krizích a dále ji prohloubil. Zachování a posílení jednoty, bezpečnosti a rozvoje země je proto stále velmi důležité: **v centru úsilí iráckých politických struktur** by měly nadále stát **jak politické reformy, tak národní usmíření**. Vláda již v září 2014 vytyčila ambiciózní program reform, který má řešit nejnaléhavější potřeby. Je třeba, aby byl tento plán zaveden na všech úrovních země. Piliře programu tvoří boj proti korupci a spravedlivé rozdělení národního bohatství, upevňování právního státu a plné dodržování lidských práv, jakož i úsilí o národní usmíření a politické začlenění. Jeho provádění však vážne, a to nejen kvůli tomu, že bylo nutné zaměřit se na boj proti Dá'íš, ale i kvůli politickým rozporům v zemi a všudypřítomnému a dlouhodobému problému korupce a nepotismu. Irácká vláda stojí v návaznosti na iniciativy, které již přijala, před klíčovým úkolem: obnovit důvěru v politický systém, bojovat proti fragmentaci a upevnit jednotu země. Aby se neopakovaly podmínky, jež vedly k vzestupu Dá'íš, zásadní úlohu hraje – zejména v oblastech postižených konfliktem – komplexní vnitrostátní politika sociálního, politického a ekonomického začleňování obyvatelstva, a nikoli pouze návratová politika. Pro zachování rozmanitosti, stejně jako jednoty a stability irácké společnosti je rovněž nutné naléhavě řešit **situaci početných menšin v Iráku**. Bude také nezbytné reagovat na problém chudoby a sociálního vyloučení v oblastech, jež nebyly přímo zasaženy konfliktem, zejména na jihu země, jelikož vyvážený pokrok a rozvoj po celé zemi bude mít zásadní význam pro její stabilitu. V zájmu dlouhodobé stability Iráku je pak klíčové obnovit spolupráci a jednáním dospět k politickým řešením přetrvávajících i novějších sporů. Jednou z naléhavých priorit je prostřednictvím konstruktivního dialogu o všech relevantních otázkách napříč politickým, bezpečnostním a hospodářským spektrem pomoci udržet a stabilizovat **vztahy mezi federální a kurdistánskou regionální vládou**. Hlavní zásada tohoto dialogu musí spočívat v tom, že se strany vyvarují jednostranných opatření a budou usilovat o plné provádění irácké ústavy.

1.4 Hospodářská a finanční výzva: politické reformy a usmíření se musí opírat o soudržnou politiku hospodářského a sociálního rozvoje, z níž budou profitovat všichni Iráčané a která bude založena na spravedlivém modelu rozdělování bohatství a mezigenerační rovnosti. Příjmy Iráku z těžby ropy zatím nepřinesly pozitivní dopady pro zemi jako celek, a to z důvodu dobývání renty, neefektivity státních podniků, rozbujelé korupci a také kvůli zaměření na krátkodobou spotřebu prostřednictvím předimenzovaného veřejného sektoru. V důsledku toho Irák čelí přetrvávající makroekonomické zranitelnosti, kterou je třeba naléhavě řešit, neboť **zdravý fiskální a měnový rámec je rozhodujícím faktorem pro stabilitu v zemi**. Irák se řadí mezi země s vyšším středním příjmem, ale tato klasifikace vychází z hrubého domácího produktu (HDP) na obyvatele, který ze 7 021 USD v roce 2013 klesl na 4 533 USD v roce 2016 a neodráží fakt, že čtvrtina obyvatelstva nyní žije pod hranicí chudoby. V posledních třech letech hospodářství a státní příjmy pozitivně ovlivnila zvýšená produkce ropy, která v roce 2017 dosáhla v průměru cca 4,5 milionu barelů denně. Kvůli otřesům vyvolaným poklesem ceny ropy spolu s ozbrojeným konfliktem se ekonomika mimo ropný průmysl dostala do recese a veřejné finance zaznamenaly v roce 2016 obrovský schodek ve výši 14 % HDP. Vláda se mezitím s Mezinárodním měnovým fondem (MMF) v červenci 2016 dohodla na pohotovostním úvěru ve výši 5,3 miliardy USD, z něhož bylo zatím přiděleno 2,1 miliardy USD. Tuto dohodu, jež se odvíjí od realizace programu fiskálních a hospodářských reforem, podporuje skupina G7 včetně EU. Na konci roku 2017 se pokračování pohotovostního úvěru od MMF ocitlo v ohrožení, jelikož fiskální politika irácké vlády dostatečně neodráží dohodnutý reformní program. Neúspěch programu by ohrozil schopnost Iráku plnit své finanční závazky a významná podpora G7 by nebyla efektivně využita.

Celkově se irácká ekonomika nacházela v roce 2017 v recesi. Mírně příznivější vyhlídky pro rok 2018 budou záviset na tom, jak se bude vyvíjet bezpečnostní situace a trh s ropou. Irák pro rok 2017 v rámci Organizace zemí vyvážejících ropu (OPEC) souhlasil se snížením své produkce ropy o 6 %, což vedlo k omezení růstu HDP a nižším veřejným příjmům. Vzhledem k tomu, že dohoda OPEC byla prodloužena, neočekává se, že by se veřejné příjmy z těžby ropy v roce 2018 výrazně zvýšily. Ke splnění podmínek pohotovostního úvěru a zajištění veřejných financí jsou požadována přísnější úsporná opatření. Irák tedy může dosáhnout tolik potřebné makroekonomické stability a splnit své finanční závazky pouze tehdy, pokud urychlí správní a fiskální reformy, které měly být hotovy již dávno před bezpečnostní krizí. Hlavní hospodářská a finanční zátěž stojí před Irákem v souvislosti s řešením problémů v humanitární oblasti a v otázce stabilizace a obnovy země. Irácká vláda aktuálně odhaduje, že náklady na obnovu země po skončení éry Dá'íš dosáhnou 150 miliard USD. Sociální náklady na obnovu budou obrovské a budou se týkat například opětovného začlenění milionů vnitřně vysídlených či zdravotně postižených a traumatizovaných osob, dále veteránů nebo mladých lidí s přerušným vzděláváním. Kromě toho se musí země vypořádat s velmi obtížným úkolem tvorby pracovních míst pro rychle rostoucí populaci mladých lidí. Nízké ceny ropy jsou příležitostí k prosazování hospodářské diverzifikace, avšak vzhledem k tomu, že tato strukturální transformace obvykle trvá mnoho let, jsou zapotřebí okamžitá opatření, jež by začleňovala stoupající počet mladých lidí na trh práce. Veřejný sektor jim již nemůže zajišťovat zaměstnání, jak tomu bylo v období vysokých cen ropy, což podtrhuje důležitost

intenzivního rozvoje soukromého sektoru a přímých zahraničních investic, které by se mohly stát silným motorem růstu a tvorby pracovních míst.

1.5 Migrační výzva: Irák je jak hostitelskou zemí pro uprchlíky, tak i zemí původu významných migračních toků. V zemi žije 250 000 syrských uprchlíků, k tomu je třeba připočítat 3 miliony vnitřně vysídlených osob. Vzhledem k velkému počtu vnitřně vysídlených osob v kombinaci s obtížnými podmínkami pro návrat do osvobozených oblastí a nestabilní politickou a hospodářskou situací dále roste riziko migračních toků jak v rámci Iráku, tak do Evropy. V letech 2014 až 2016 dorazilo nelegálně do EU více než 135 000 Iráčanů. Počet žádostí o azyl, které v EU podali iráčtí občané, se v roce 2016 vyšplhal na 125 286. Poté, co se začalo provádět prohlášení EU a Turecka⁵, se sice počet nelegálních vstupů do EU podstatně snížil, ale riziko nelegální migrace do EU je nadále vysoké. Mezi lednem až zářím 2017 se do EU nelegálně dostalo téměř 7 500 Iráčanů. Podíl Iráčanů nelegálně pobývajících na území EU, kteří se vrátili do Iráku, je dosud jen omezený⁶. Počet dobrovolných návratů z EU do Iráku však vykazuje prudce rostoucí tendenci⁷. Zároveň klesá míra uznaných žádostí o azyl⁸, což má za následek stoupající počet Iráčanů, u nichž bylo vydáno rozhodnutí o navrácení z EU, mimo jiné z důvodu zlepšení situace v Iráku a porážky Dá'iš.

1.6 Regionální výzva: významnou úlohu, pokud jde o stabilitu Iráku a jeho program politických a hospodářských reforem, hrají vztahy této země s jejími sousedy. Irák vždy v otázce náboženských rozdílů v regionu představoval jakousi zlomovou linii a je v jeho bytostném zájmu, aby se problémy s tím spojené nezhoršovaly. Systém nastolený po skončení éry Dá'iš nabízí Iráku **nové příležitosti rozvíjet se všemi sousedy vyváženou spoluprací** a opětovně se začlenit do regionální ekonomiky a tím navázat na pozitivní kroky, které již irácká vláda dosud k oslovení všech sousedních zemí učinila. To by mohlo sehrát klíčovou úlohu při zmírňování napětí v regionu, což je v obecném zájmu Iráku i celého regionu, a to i v souvislosti s krizí v Sýrii.

2. Strategické cíle EU v Iráku

Ve snaze pomoci Iráku vyřešit jeho vnitřní problémy EU vytyčila řadu strategických cílů, které budou vodítkem pro podporu Iráku v příštích 5 letech. Vzhledem k množství problémů by EU měla pracovat současně na dosažení všech cílů. Strategické cíle EU by měly být vymezeny následovně:

- Zachování **jednoty, svrchovanosti a územní celistvosti** Iráku.

⁵ <http://www.consilium.europa.eu/cs/policies/migratory-pressures/countries-origin-transit/eu-turkey-statement/>

⁶ 17 065 návratů v roce 2016, tj. 50% míra navrácení, 4 950 návratů v roce 2015, tj. 16% míra navrácení (zdroj: Eurostat).

⁷ 11 723 v roce 2016 oproti 3 237 v roce 2015 (zdroj: Mezinárodní organizace pro migraci).

⁸ 84 % v roce 2015, 62 % v roce 2016, 53 % ve 2. čtvrtletí 2017 (zdroj: Eurostat)

- Posílení iráckého politického systému prostřednictvím podpory úsilí Iráku o nastolení **vyváženého, odpovědného a demokratického systému vlády**, který dodržuje zásady právního státu a lidská práva. Podstatnou součástí je v tomto ohledu zlepšení sektoru civilní bezpečnosti, zejména v oblasti vymáhání práva, a účinná a odpovědná centrální a místní správa.
- Podpora iráckých orgánů při vypracovávání a realizaci komplexních a strategických opatření reagujících na prioritní potřeby země po skončení éry Dá'íš. Součástí této podpory by mělo být poskytování humanitární pomoci, podpora rychlé obnovy, stabilizace, rozvoje a rekonstrukce. Tato podpora by měla být poskytována co nejplynuleji, aby se předešlo obnovení násilí.
- Podpora **udržitelného, inkluzivního a na znalostech založeného hospodářského růstu** v Iráku, který může v souladu s cíli udržitelného rozvoje vytvářet pracovní místa a příznivé ekonomické vyhlídky pro rostoucí populaci mladých lidí.
- Podpora odolnosti státu a společnosti v Iráku prostřednictvím vnitrostátních politik zaměřených mimo jiné na prosazování irácké etnické a náboženské rozmanitosti, posilování **národní identity a usmíření** mezi různými komunitami založené na zásadě rovného občanství, jakož i rozvoj aktivní občanské společnosti.
- Podpora **účinného a nezávislého soudního systému** a souvisejícího efektivního vymáhání práva s cílem zlepšit celkovou odpovědnost a zajistit spravedlnost u zločinů páchaných organizací Dá'íš.
- Zahájení **dialogu o migraci** s Irákem. Cílem je řešit hlavní příčiny nelegální migrace a napomáhat iráckým orgánům účinně řídit migrační toky. Posílí se spolupráce v prioritních oblastech, jako je zpětné přebírání Iráčanů nelegálně pobývajících v EU (včetně dohody o postupech zjednodušujících identifikaci navracených osob a jejich samotný návrat), pomoc při správě hranic, usnadnění kontaktů s iráckou diasporou v EU, pořádání informačních kampaní o rizicích nelegální migrace a boj proti převaděčství migrantů a obchodování s lidmi.
- Podpora **dobrých vztahů Iráku se všemi sousedy** a jeho role coby země přispívající k míru v regionu.
- Podpora **pevného partnerství mezi EU a Irákem** obecně.

EU a její členské státy by měly ve snaze o dosažení těchto cílů postupovat v rámci příslušných politik koordinovaně, zejména v oblasti společné bezpečnostní a obranné politiky, hospodářského rozvoje, investic a řádné správy věcí veřejných, obchodu, humanitární pomoci a migrace. Zároveň je třeba usilovat o plnou provázanost kroků EU se stávajícími opatřeními celosvětové koalice proti Dá'íš, OSN, NATO, Světové banky, Mezinárodní měnového fondu a dalších partnerů.

3. Dosavadní podpora EU

Evropská unie podporuje transformaci Iráku na inkluzivní demokratický stát založený na zásadách právního státu a dodržování lidských práv od roku 2003. V roce 2012 pak EU a Irák uzavřely dlouhodobé partnerství v podobě dohody o partnerství a spolupráci EU–Irák, která se provádí prozatímně a brzy vstoupí v platnost⁹. V uplynulých třech letech EU neochvějně podporovala iráckou vládu v jejím boji proti Dá‘iš a v úsilí o naléhavě nutný pokrok v reformách a v otázce usmíření, což se projevilo již v regionální strategii EU pro Sýrii a Irák, jakož i hrozbu, kterou představuje Dá‘iš, z roku 2015¹⁰. V období 2014–2017 samotná podpora EU činila více než 650 milionů EUR. Těmito prostředky, při jejichž přidělování EU vždy přistupovala k Iráku jako celku, byly pokryty:

- významná humanitární pomoc a podpora na posílení odolnosti založené na potřebách a zranitelnosti veškerého konfliktem zasaženého obyvatelstva, včetně případů vysídlení a situací, kdy již byli lidé schopni vrátit se do znovuzískaných oblastí. EU zaujímala čelní pozici v úsilí o prosazování zásad humanitární pomoci, jejímž cílem je ochrana civilistů během nepřátelských akcí i po jejich ukončení při dodržování mezinárodního humanitárního práva, a podporovala poskytování humanitární pomoci a ochrany založené na těchto zásadách;
- podpora stabilizace v osvobozených oblastech a budování kapacit v bezpečnostním sektoru. EU působila jako koordinátor a klíčový přispěvatel ve věci zmírňování rizik souvisejících s výbušninami;
- poradenské služby pro celostátní i místní snahy o usmíření v rámci vylepšeného rámce v oblasti lidských práv;
- podpora zlepšování místní a celostátní správy věcí veřejných;
- podpora inkluzivního, spravedlivého a kvalitního vzdělávání.

Tato opatření doprovázelo diplomatické úsilí EU o maximalizaci mezinárodní podpory Iráku v jeho boji proti Dá‘iš.

4. Politická opatření EU na podporu strategických cílů

V zájmu dosažení svých strategických cílů by EU měla podporovat Irák v těchto oblastech:

4.1 Další humanitární pomoc a podpora na posílení odolnosti pro dlouhodobě vysídlené irácké občany

---

⁹ Rozhodnutí Rady (EU) 2012/418/EU ze dne 21. prosince 2011 o podpisu Dohody o partnerství a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na straně jedné a Iráckou republikou na straně druhé jménem Evropské unie a o prozatímním provádění některých ustanovení této dohody (Úř. věst. L 204, 31.7.2012, s. 18) a text dohody (s. 20). Do okamžiku vstupu v platnost je dohoda prováděna prozatímně v souladu s článkem 3 rozhodnutí.

¹⁰ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/20150206_join_en.pdf

Irák není chudá země, ale letitý konflikt a boj proti Dá'íš si vyžádaly svou daň. V důsledku toho žije v Iráku mnoho lidí v chudobě a bídě. Humanitární dopady konfliktu se v plném rozsahu projevují až nyní. Kapacity pro řešení na místní i celostátní úrovni se nacházejí v kritické situaci. Nutné je tudíž trvalé zapojení mezinárodních subjektů, přičemž EU chce mít v rámci humanitární reakce a bezprostřední obnovy vedoucí postavení. Cílem EU by proto mělo být pomoci tento nedostatek řešit tak, **aby byl irácký stát schopen lépe reagovat na potřeby svých obyvatel.**

EU by měla v Iráku nadále poskytovat humanitární pomoc a ochranu všem Iráčanům zasaženým konfliktem a bude se více zasazovat o jejich ochranu v souladu s iráckými právními předpisy, mezinárodním humanitárním právem a hlavními zásadami týkajícími se vnitřního vysídlování.

Další podpora EU by měla přispívat k řešení bezprostředního i dlouhodobějšího utrpení obyvatelstva zasaženého konfliktem. V tomto ohledu bude mít poskytování služeb přímé podpory zásadní význam pro osoby, které utrpěly tělesnou újmu a trauma nebo se v souvislosti s konfliktem staly oběťmi genderového nebo sexuálního násilí, dále pak pro rodiny, jež v boji ztratily své příbuzné, či pro zadržené osoby a jejich rodinné příslušníky. EU bude prostřednictvím svých opatření v oblasti humanitární pomoci a posilování dlouhodobější odolnosti i nadále podporovat irácké orgány starající se o rodiny i jednotlivce, kteří se nemohou vrátit do oblastí, z nichž pocházejí, a uvízli v druhotném či dlouhodobém vysídlení v důsledku konfliktu mezi komunitami. Klíčové bude poskytovat jim základní služby pro udržení života a zasazovat se o to, aby se trvale vyřešila jejich situace nuceného vysídlení. Aby Irák mohl zvládnout potřeby nouzové pomoci co nejrychleji a nejúčinněji, měla by EU usilovat o co nejlepší využití a propojení svých různých nástrojů.

4.2 Příspěvek ke stabilizaci osvobozených území a bezprostřední obnově s cílem podpořit bezpečný, dobrovolný a důstojný návrat vysídlených osob

Hlavním cílem EU by během prvních 18 měsíců po územní porážce Dá'íš měla být podpora úsilí irácké vlády o **stabilizaci osvobozených oblastí a hladší a pokud možno brzký návrat vysídlených občanů**, a to i z řad menšin, do jejich domovů. Návrat by měl probíhat bezpečným a důstojným způsobem a na dobrovolném a informovaném základě. Jedná se o zásadní způsob, jak čelit nárůstu zklamání a beznaděje, tedy živné půdy pro extremismus a násilí, k nimž může dlouhodobé vysídlení vést. Stabilizace a návraty jsou rovněž klíčovým prvkem pro dlouhodobější stabilitu a zachování rozmanitosti země a působí jako faktor snižující motivaci k nelegální migraci a souvisejícímu „odlivu mozků“, který má negativní dopad na dlouhodobé vyhlídky hospodářského růstu v Iráku.

EU by v rámci svého stabilizačního úsilí měla nadále podporovat snahy o zmírňování rizik souvisejících s výbušninami. Jedná se o odstraňování výbušnin či různých improvizovaných výbušných zařízení, které již zabily navracející se civilisty. Vzhledem k rozsáhlosti kontaminace jde o zásadní předpoklad pro řadu dalších stabilizačních činností. EU bude nadále koordinovat podskupinu pro zmírňování rizik souvisejících s výbušninami, jež je součástí pracovní skupiny pro stabilizaci v rámci celosvětové koalice proti Dá'íš. Tato podskupina uplatňuje nový „kombinovaný“ přístup, který spočívá ve využívání všech

vnitrostátních a mezinárodních zdrojů a kapacit, jež jsou v Iráku v rámci uvedeného zmírňování rizik k dispozici.

Kromě toho by EU – pod záštitou irácké vlády a s podporou OSN, celosvětové koalice proti Dá'iš a prostřednictvím dalších vhodných kanálů – měla poskytovat finanční pomoc v níže uvedených oblastech, přičemž by měla trvat na plném zapojení žen a mladých lidí v rámci těchto opatření:

- a) obnova základních veřejných služeb (např. elektřina, voda a hygiena, zdravotní péče, či opatření k sanaci znečištěných lokalit) a klíčové lehké infrastruktury;
- b) podpora prostředků obživy, které představují zdroje příjmů pro navracející se domácnosti a přispívají k rychlému nastartování ekonomiky;
- c) budování kapacit místní správy, zavedení účinné správy věcí veřejných a zapojení komunit;
- d) usmíření komunit: důležité je, aby úsilí o stabilizaci zahrnovalo i obzvláště zranitelné osoby. Klíčové tedy bude zvýšit efektivitu pomoci a odpovědnost za ni, což si vyžádá reorganizaci stávajících systémů sociální ochrany.

4.3 Restrukturalizace a podpora sektoru civilní bezpečnosti, včetně v rámci boje proti terorismu

Pro zajištění dlouhodobé stability bude nezbytné provést důkladnou reformu iráckých sektorů civilní a vojenské bezpečnosti. EU využije kapacit několika členských států a zaměří svou podporu v této oblasti do sektoru civilní bezpečnosti. V zájmu opětovného získání důvěry iráckých občanů bude vláda muset prokázat svou schopnost zajistit bezpečnost a právní stát prostřednictvím důvěryhodných a regulérních složek civilní bezpečnosti, které dodržují lidská práva, jednájí v souladu s potřebami občanů a jsou jediným poskytovatelem bezpečnosti.

V této souvislosti EU reagovala na žádost iráckých orgánů o podporu reformy bezpečnostního sektoru a v listopadu 2017 vyslala do země **poradní misi Evropské unie na podporu reformy bezpečnostního sektoru v Iráku (EUAM Iraq)**¹¹. Jejím cílem je pomoci iráckým orgánům posílit státní instituce a řádnou správu věcí veřejných v souladu s iráckou národní bezpečnostní strategií. Tato mise EU v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky umožní Unii poskytovat strategické politické poradenství úřadu poradce pro národní bezpečnost a ministerstvu vnitra a posuzovat možnosti širšího zapojení EU v budoucnu. Strategické poradenství by se mělo týkat celkové bezpečnostní politiky, institucionální reformy a boje proti terorismu, organizované trestné činnosti a násilnému extremismu. Mise bude rovněž podporovat užší koordinaci mezinárodního společenství a příslušných iráckých orgánů při provádění komplexní reformy iráckého bezpečnostního sektoru. Bude tedy úzce spolupracovat s iráckými orgány, orgány EU a členskými státy, jakož i s jinými partnery, jako je OSN (mj. Rozvojový program OSN a mise OSN na pomoc Iráku), NATO a celosvětová koalice proti Dá'iš, aby byly stanoveny jasné hranice mezi podporou pro vojenský a civilní

---

¹¹ Rozhodnutí Rady (SZBP) 2017/1869 ze dne 16. října 2017.

sektor. Nedílnou součástí reformy bude muset být řešení potřeb bývalých bojovníků, jelikož se jedná o klíčovou otázku při stabilizaci země. Tuto záležitost lze řešit nabídkou vzdělávání a pracovních příležitostí a opětovným začleněním do mírové společnosti.

EU by rovněž měla nadále soustavně podporovat rozsáhlé úsilí OSN a celosvětové koalice proti Dá'iš v potírání terorismu, které má přímý dopad na boj Iráku s násilným extremismem. Měla by přispívat k posilování iráckých kapacit pro reakci na teroristické hrozby a vést za tímto účelem s Irákem dialog o otázkách potírání terorismu a opatřeních v oblasti boje proti násilnému extremismu, na jejichž základě pak může být poskytnuta další technická podpora a poradenství. Irák se na příslušných seznamech EU a Finančního akčního výboru řadí mezi vysoce rizikové třetí země se strategickými nedostatky v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu. Měl by se proto přednostně a v úzké spolupráci s EU zabývat i tímto problémem.

4.4. Politická reforma, lepší správa věcí veřejných, lidská práva a usmíření

Ústředním cílem politiky EU v Iráku je podporovat iráckou vládu při provádění politické reformy směřující k většímu **politickému začlenění a trvalému procesu usmíření**.

Pokročit v reformách v souladu s reformními programy irácké vlády z roku 2014 a 2015 je zcela zásadní. Reformy by se měly zaměřovat na zlepšení demokratické politické správy věcí veřejných, začleňování, dodržování lidských práv, rovné občanství, spravedlivé rozdělování zdrojů a boj proti korupci. Bez těchto reforem se neobejde žádný pokus o stabilizaci země, prosazování míru a vytváření podmínek pro prosperitu všech Iráčanů. Reformy zatím postupují pomalým tempem. Jsou tu však povzbudivé náznaky, že podpora reforem u irácké veřejnosti a občanské společnosti získává nový impuls, jak projevilo při veřejných demonstracích a internetových kampaních, které probíhaly i v době, kdy se země potýkala s Dá'iš. Irácká vláda, posílená vítězstvím nad Dá'iš a zachováním územní celistvosti země, by měla této příležitosti využít, zintenzivnit své kroky a usilovat o usmíření po ukončení konfliktu.

EU by měla iniciativy v oblasti usmíření – v případné koordinaci s misí OSN na pomoc Iráku – nadále podporovat. Hlavním cílem EU by v tomto ohledu měla být podpora mediace a dialogu, které se zaměřují nejen na celostátní, ale také na místní a regionální úroveň. Za předpokladu, že úsilí vynaložené federální vládou v oblasti reforem a usmíření přinese uspokojivé výsledky, by EU měla být připravena investovat do cílené podpory řádné správy věcí veřejných určené iráckým státním institucím, jež jsou reprezentativní a inkluzivní, odrážejí společnou iráckou identitu a nesledují úzké náboženské zájmy. Tato institucionální podpora by významným způsobem doplňovala vládní snahy o reformy a usmíření se stejným cílem a posilovala by jejich udržitelnost. EU je rovněž připravena podporovat politické reformy, volební proces prováděný v souladu s mezinárodními standardy a závazky, jakož i nezbytná doprovodná opatření na podporu organizací **občanské společnosti**. Plné zapojení subjektů občanské společnosti je totiž nezbytným předpokladem úspěchu reformního procesu. Zvláštní pozornost je třeba rovněž věnovat **odpovídajícímu zastoupení žen, mládeže a příslušníků menšin** prostřednictvím vhodných platforem pro jejich začlenění.

Úkol stabilizovat a obnovit civilně řízenou bezpečnost a správu věcí veřejných v osvobozených oblastech s sebou přineslo otázky budoucího vztahu mezi federálními orgány a provinciemi, zejména pokud jde o kontrolu bezpečnostních složek, zdroje a nastolení reprezentativního a efektivního systému správy na místní úrovni. EU je připravena podporovat všechna decentralizační či dekoncentrační opatření, která by Irák chtěl přijmout v souladu s federálním ústavním rámcem, pokud by tato opatření byla součástí širšího reformního úsilí. Místním orgánům pověřeným stabilizací je rovněž ochotna pomoci s budováním kapacit pro civilní správu věcí veřejných. Tato podpora by vycházela z plánu, který vypracuje irácká vláda.

4.5 Řešení sporů mezi federální vládou a regionální vládou Kurdistánu prostřednictvím konstruktivního dialogu

Úspěch vojenské operace na osvobození Mosulu lze z velké části přičítat dobré spolupráci a jednotným cílům federální vlády a regionální vlády Kurdistánu. Tyto dobré vztahy byly narušeny jednostranným rozhodnutím Kurdistánu uspořádat referendum o nezávislosti. EU by se měla nadále plně hlásit k jednotě Iráku a měla by povzbuzovat strany k oživení tohoto ducha spolupráce s cílem posílit federální uspořádání země a řešit dlouhodobé spory, které rozvoji vztahů brání. Mělo by se to týkat urovnání sporů o ropu a související rozdělení výnosů, jakož i sporů o hraniční oblasti prostřednictvím konstruktivního dialogu mezi federální vládou a regionální vládou Kurdistánu, který bude založen na irácké ústavě a příslušných povinnostech a pravomocích jednotlivých stran. EU je přesvědčena, že pouze **soustavný dialog o všech dosud nevyjasněných otázkách** může vést k nalezení řešení, která budou splňovat ústavní požadavky a přispějí k vytvoření stabilního vztahu, který bude vyhovovat oběma stranám.

4.6 Hospodářské a finanční reformy a obchod

EU podporuje plány irácké vlády ohledně hospodářských reforem, zejména cíl snížit kapitálové výdaje a prostředky na dotace při současném zachování výdajů na sociální ochranu a zvýšení rozpočtové transparentnosti a měnové stability. Stávající dohoda s MMF o pohotovostním úvěru je klíčovým prvkem pomoci Iráku při opětovném zajištění makroekonomické stability (patří sem zachování měnové fixace, snížení rozpočtového schodku, udržení míry zadlužení pod kontrolou, úhrada nedoplatků mezinárodním ropným společnostem, restrukturalizace bank ve vlastnictví státu atd.).

Vzhledem k tomu, že k potřebným fiskálním reformám a ke snížení rozpočtového schodku na udržitelnou úroveň dosud nedošlo, **je nutné, aby vláda uvedené reformy rázně prováděla.** Věrohodnější rozhodnutí irácké vlády k fiskálním a správním reformám prováděným v koordinaci s mezinárodními finančními institucemi má totiž rozhodující význam pro úspěšné pokračování mezinárodní podpory včetně programu MMF. Bude třeba účinněji využívat značné příjmy z ropy a zemního plynu a mobilizovat příjmy mimo ropný průmysl, a to jak v zájmu fiskální udržitelnosti či pro účely obnovy, tak v rámci podpory hospodářského rozvoje, díky němuž vzniknou pracovní místa pro mladé lidi v Iráku, což je jedním z nejlepších nástrojů na obranu proti přitažlivosti teroristické ideologie. Strukturální reformy jsou klíčové pro zlepšení iráckého podnikatelského prostředí a obnovu poskytování

veřejných služeb, zejména v odvětví elektřiny. Stávající reformy podporované Světovou bankou i EU, zejména v oblasti řádné správy věcí veřejných, modernizace systémů pro správu veřejných financí, reformy státních podniků a energetické reformy mají strategický význam. Jen tak bude moci Irák profitovat ze svého těžebního průmyslu a nevyužitých obnovitelných zdrojů energie, a to ku prospěchu veškerého jeho obyvatelstva.

Na podporu hospodářských reforem v Iráku by EU měla nabídnout své odborné zkušenosti. Vycházet by měla z dostupných nástrojů včetně dohody o partnerství a spolupráci EU–Irák. V první fázi bude kladen důraz na zlepšení správy veřejných financí, a to v úzké spolupráci s Mezinárodním měnovým fondem a Světovou bankou.

EU považuje užší obchodní vztahy s Irákem za důležitou součást procesu obnovy a rozvoje Iráku. Pro obchod mezi těmito dvěma ekonomikami existuje velký potenciál. Investice EU by měly na rozvoj Iráku významný pozitivní dopad. EU by měla nadále podporovat přistoupení Iráku ke Světové obchodní organizaci. S cílem ulehčit jeho začlenění do světové ekonomiky by měla Irák povzbuzovat, aby se ucházel o pomoc Světové banky (v rámci programu podpory usnadnění obchodu).

4.7 Podpora účinného a nezávislého soudního systému a přechodného soudnictví

EU by měla podporovat iráckou vládu v zavádění nezávislého a účinného soudního systému, který zastává demokratické hodnoty, ctí zásady řádné správy věcí veřejných a právního státu a dodržuje mezinárodní normy v oblasti lidských práv. Klíčový význam má reforma vězeňství a zákonných podmínek pro vazbu, zejména u jednotlivců zadržovaných pro účely screeningu. Vycházet je třeba z vnitrostátních i mezinárodních právních předpisů a norem, které zajišťují důstojné podmínky vazby. Nebude-li se tento problém řešit, mohlo by to ohrozit úsilí o stabilizaci a usmíření.

Odporné zločiny Dá‘iš způsobily obětem a jejich rodinám nesmírné utrpení. Je nezbytné, aby snahy o usmíření zahrnovaly opatření, která povedou ke stíhání osob odpovědných za všechny tyto trestné činy, zajistí spravedlnost a odškodnění pro oběti a jež budou součástí **širšího procesu přechodného soudnictví**. Tento proces by měl zajistit, aby za všechna porušení a zneužití lidských práv spáchaná v souvislosti s konfliktem byla vyvozena odpovědnost. EU by měla rovněž podporovat mezinárodní snahy, jejichž cílem je zabránit nedovolenému obchodu s kulturními statky a obnovit a zachovávat irácké kulturní dědictví.

Irácká vláda v rámci rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2379(2017) souhlasila s tím, že Dá‘iš bude za své činy v Iráku pohnán k odpovědnosti. Tým OSN bude v Iráku shromažďovat, chránit a uchovávat důkazy o činech, jež mohou představovat válečné zločiny, zločiny proti lidskosti a genocidu a které byly spáchány zmíněnou teroristickou skupinou v Iráku. Tým bude plně respektovat svrchovanost a jurisdikci Iráku pro trestné činy spáchané na jeho území. EU je připravena podporovat iráckou vládu v jejím úsilí, které v tomto ohledu vynakládá, a již podnikla kroky k intenzivnější spolupráci zohledňující společné zájmy Iráku a EU v této oblasti. Vzhledem k tomu, že část zahraničních bojovníků, kteří se připojili k Dá‘iš, je z členských států EU, představuje vyšetřování a stíhání jejich trestných činů v nezávislém trestním řízení, jež se drží zásad spravedlivého procesu a je v souladu

s mezinárodním právem, rovněž naléhavou prioritou pro EU. Cíle EU v tomto ohledu jsou provázány s cíli Pařížského akčního plánu¹² a Madridských akčních priorit¹³ ohledně odpovědnosti za zločiny Dá'iš.

4.8 Podpora inkluzivního, spravedlivého a kvalitního vzdělávání

Nedávná krize závažným způsobem narušila irácký vzdělávací systém. Podle odhadů nechodí do školy 3,5 milionu dětí. **Aby se zamezilo vzniku „ztracené generace“**, je naléhavě nutné vzdělávat učitele, zvýšit počet školních budov a odstraňovat překážky bránící dětem v přístupu ke vzdělávání. EU by měla zvýšit svou podporu pro základní a střední školství, přičemž by se měla zaměřit na reformu vzdělávání, znovuzavedení vnitrostátních školních osnov v osvobozených oblastech a dostupnost vzdělávání pro vysídlené a venkovské děti. Nadále by také měla podporovat příležitosti k vysokoškolskému vzdělávání pro všechny a zejména pro vysídlené osoby a uprchlíky. Důležitou prioritou EU v provádění těchto opatření by měla být co největší dostupnost vzdělávání na všech úrovních pro dívky, včetně těch, kterým byl dosud přístup ke vzdělávání odepřen.

Vzhledem k tomu, že vzdělávání má značný potenciál pro urychlení rozvoje, EU by měla Irák podporovat při reformování politiky a řízení v tomto sektoru, vytváření příznivých podmínek pro učení, budování kapacit pedagogů a školitelů, jakož i při posilování postavení mladých lidí pomocí iniciativ vedených na místní úrovni. Na to by měl navazovat udržitelný systém ochrany dětí jako součást lepší správy věcí veřejných v Iráku. Důležité je rovněž posilovat a podporovat irácké akademické instituce, zejména univerzity a výzkumná střediska, jež dříve patřila k nejlepším v regionu.

4.9 Řízení migrace

Rozhovory o migraci s Irákem probíhají již několik let v rámci Budapešťského regionálního procesu. V červnu 2017 Rada pro zahraniční věci znovu potvrdila, že EU je i nadále pevně odhodlána podporovat Irák v úsilí o překonání krize, zejména prováděním dohody o partnerství a spolupráci EU–Irák včetně spolupráce v oblasti migrace ve všech jejích aspektech, a vyzvala Irák, aby dále spolupracoval při usnadňování návratu Iráčanů do jejich vlasti.

Na základě technické návštěvy zástupců EU v Iráku v prosinci 2017 má EU v úmyslu vypracovat **individualizovaný přístup k řízení migrace**, z něž budou profitovat jak EU, tak Irák. Spolupráce bude vycházet z posouzení konkrétních potřeb provedené v rámci vzájemných konzultací obou stran. Zaměří se na prioritní oblasti, jako je posílená spolupráce při zpětném přebírání nelegálních iráckých migrantů z EU za důsledného dodržování základních práv a mezinárodních norem, poskytování pomoci na posilování vazeb mezi migrací a rozvojem, pořádání informačních kampaní ohledně rizik nelegální migrace a boj

---

¹² <https://www.diplomatie.gouv.fr/en/country-files/north-africa-and-middle-east/events/article/the-paris-action-plan-09-08-2015>

¹³ http://www.exteriores.gob.es/Portal/es/SalaDePrensa/ElMinisterioInforma/Documents/20170524_MADRID%20PRIORITIES%20FINAL.pdf

proti převaděčství migrantů a obchodování s lidmi. Strany se dohodly na zpětném přebírání svých nelegálních migrantů, včetně těch, kteří se chtějí vrátit dobrovolně.

5. Provádění a mezinárodní angažovanost

Při provádění politik a opatření vyjmenovaných v této strategii **by EU měla úzce spolupracovat s iráckou vládou** s cílem určit přesné potřeby a stanovit priority. Zásadní význam pro úspěšné provádění navrhovaných opatření bude mít úzká koordinace a společný postup s členskými státy, OSN, celosvětovou koalicí proti Dá'iš, Mezinárodním měnovým fondem, Světovou bankou a dalšími regionálními a mezinárodními partnery. Plné využití mechanismů stanovených v dohodě o partnerství a spolupráci EU–Irák umožní EU monitorovat pokrok a postupně prohlubovat její vazby s Irákem. EU bude dbát na to, aby všude tam, kde je to možné, byli do provádění této strategie a politických opatření a postupů v ní popsaných zapojeni mladí lidé, ženy a irácká občanská společnost.

K provedení navrhovaných opatření byly v rámci rozvojové spolupráce naprogramovány finanční prostředky dostupné v rozpočtu EU. Financování lze rovněž poskytnout z prostředků na humanitární pomoc a dalších nástrojů pro financování vnější pomoci v rámci současného sedmiletého cyklu finančního plánování EU, který skončí v roce 2020.

EU bude společně s přispívajícími členskými státy zkoumat možnosti, jak rozšířit portfolio regionálního svěřenského fondu EU („fond Madad“), jenž by zaplnil místo mezi humanitární a dlouhodobější rozvojovou pomocí.

EU bude rovněž nadále podporovat a financovat účast iráckých soukromých a veřejných subjektů na programu EU pro výzkum a inovace Horizont 2020.

Klíčovým faktorem, od něhož se bude odvíjet rychlost a úspěch provádění této strategie, je situace v samotném Iráku a ochota a schopnost irácké vlády a občanů provést nezbytné reformy. Aktuální vývoj na místě, zejména pokud jde o bezpečnostní situaci, politickou stabilitu, provádění reforem či pokrok v oblasti národního usmíření, si může vyžádat úpravu politik a nástrojů EU v Iráku. **Výše podpory EU pro Irák by měla být navázána na odhodlání této země k reformám, dodržování demokratických zásad, začlenění, nepoužívání násilí a určování priorit civilních státních institucí v oblasti bezpečnosti a správy politických záležitostí.**

Klíčovým určujícím faktorem pro stabilizaci země, úspěch procesu národního usmíření a v rámci úsilí o obnovu bude přístup sousedních zemí Iráku. EU by proto měla projednat tuto otázku s partnery v regionu a posílit tak myšlenku, že konstruktivní a podpůrná úloha sousedních zemí Iráku vůči iráckému lidu a vládě by přinesla prospěch nejen Iráku, ale přispěla by ke stabilitě celého regionu.

S cílem upevnit regionální a mezinárodní angažovanost v otázce podpory Iráku se EU v únoru 2018 chystá spolu s iráckou vládou, Kuvajtem, OSN, Světovou bankou a dalšími partnery

ujmout předsednictví **konference k obnově a rozvoji Iráku**. Konference se bude konat v Kuvajtu a zúčastní se jí všichni klíčoví dárci a země v sousedství Iráku.

EU předpokládá přezkum této strategie po dvou letech. Posoudí dopady příslušných opatření a podle potřeby ji upraví. Součástí přezkumu by mělo být i hodnocení vnímání politik EU mezi hlavními zainteresovanými subjekty v Iráku, s cílem zaručit nutnou a trvalou podporu angažovanosti EU u místních obyvatel a irácké vlády.